Östergötlands läns författningssamling

Länsstyrelsen

ISSN 1401-3665

05FS 2026:21
Utkom från trycket
Den 17 augusti 2026

Länsstyrelsen i Östergötlands läns föreskrifter om bildande av Märklämmans naturreservat i Valdemarsviks kommun;

Beslutade den 2026-05-08
Dnr 511-19515-24

Länsstyrelsen förklarar det område som framgår av den heldragna svarta linjen på karta, som naturreservat. Syfte, skäl, föreskrifter och skötselplan för reservatet redovisas nedan. Beslutet fattas med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken.

Naturreservatets namn ska vara Märklämman.

Beslutet riktar sig till allmänheten samt var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet.

Syftet med naturreservatet är att bevara biologisk mångfald och värdefulla naturmiljöer. Områdets gamla bondeskogar och naturskogslika skogar med hällmarker, sänkor och sumpskogar liksom andra ingående naturmiljöer med dess ekosystem och biologiska mångfald ska bevaras. Syftet är också att inom ramen för bevarandet av biologisk mångfald och naturmiljöer tillgodose behovet av områden för friluftslivet och att livsmiljöer och arter enligt Natura 2000 systemet ska uppnå eller bibehålla ett gynnsamt tillstånd. Omvälvande störningar i form av bland annat insektsangrepp kan leda till att hela eller delar av skogen under perioder har en annan karaktär. Detta är en del av skogens utveckling.

Syftet ska uppnås genom att barrskog, sumpskog och övriga naturmiljöer med dess flora och fauna i huvudsak utvecklas fritt. De delar av skogsmarken som är präglade av brand bör brännas i lämpliga intervall eller påverkas genom brandefterliknande åtgärder vilket även kan gynna kvarvarande spår av bondeskogsbrukets plockhuggning. Skapande av död ved och luckighet kan bli aktuellt främst i utvecklingsmarker. Våtmarkers naturliga hydrologi kan vid behov återställas.

Utgivare
Rebecka Djerfsten, Länsstyrelsen

Tryckt av Länsstyrelsen,
Linköping

Reservatsföreskrifter

Förutom de förskrifter som anges nedan gäller också annan lagstiftning i reservatet.

A. Inom reservatet gäller följande inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden. Inom reservatet är det inte tillåtet att:

1. bedriva täkt, gräva, schakta, spränga, borra, utfylla, plöja eller utföra annan mekanisk markbearbetning;

2. avverka, gallra, röja, så, plantera, markbereda eller utföra annan skogsbruksåtgärd eller på annat sätt skada eller ta bort levande eller döda träd och buskar eller att ta bort eller upparbeta dött träd samt delar av träd eller vindfälle;

3. uppföra byggnad, eller annan anläggning, såsom exempelvis mast, torn, väg eller ledning i luft, mark eller vatten;

4. framföra motordrivet fordon;

5. anordna upplag;

6. tillföra växtnäringsämnen eller jordförbättringsmedel, använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, tillföra kalk eller andra mineralämnen;

7. ändra floran eller faunans sammansättning genom att införa nya arter för området.

A-föreskrifterna har beslutats med stöd av 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalke

B. För att tillgodose syftet med reservatet förpliktar Länsstyrelsen ägare och innehavare av särskild rätt att tåla att följande åtgärder genomförs inom reservatet:

1. utmärkning av, och information om, reservatet;

2. iordningställande, markering och underhåll av anordning för friluftslivet som till exempel informationstavlor, vandringsled, rastbord och parkering;

3. naturvårdande skötsel i form av återställning av dikningspåverkad hydrologi, friställning av ljusgynnade träd, veteranisering;

4. eventuellt genomförande av naturvårdsbränningar efter upprättande av särskild bränningsplan och/eller brandefterliknande skötselåtgärder;

5. småskaliga riktade åtgärder för hotade arter kan bli aktuella i delar av området, såsom småskalig markstörning, holkar, sandbäddar för pollinerare eller hävd;

6. bekämpning av invasiva eller för området främmande arter;

7. begränsa och/eller förhindra storskaliga angrepp av åttatandad granbarkborre genom fällning och barkning av färskt angripna granar samt rotkapning och barkning av vindfällda granar. Inga träd ska föras ut ur naturreservatet;

8. undersökningar eller uppföljning av växt- och djurliv samt av mark- och vattenförhållanden och uppföljning av förvaltningsåtgärder.

B-föreskrifterna har beslutats med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken

C. Länsstyrelsen beslutar att utöver vad som annars gäller ska följande föreskrifter om rätten att färdas och vistas inom reservatet gälla. Inom reservatet är det inte tillåtet att:

1. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar;

2. gräva upp kärlväxter, plocka mossor, lavar eller svampar med undantag av matsvamp;

3. förstöra eller skada fast naturföremål eller ytbildning genom att borra, gräva, rista, hacka eller måla;

Dessutom är det förbjudet att utan Länsstyrelsens tillstånd:

4. anordna tävlingar eller bedriva lägerverksamhet;

5. utföra undersökning eller enstaka studie som kan leda till skada eller annan negativ påverkan på växt- eller djurlivet.

C-föreskrifterna har beslutats med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken och 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Ovanstående A- och C-föreskrifter utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren utser, att utföra de åtgärder som krävs för reservatets vård, skötsel och uppföljning och som framgår av B- föreskrifterna. C-föreskrifterna ska inte utgöra hinder för att samla enstaka individer ryggradslösa djur eller enstaka exemplar av kryptogamer för artbestämning.

A-, B- och C-föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder för uttransport av fällt vilt med stöd av terrängkörningsförordningen. Fordon och färdväg ska väljas med omsorg för att minimera mark- och vegetationsskador.

A-, B- och C-föreskrifterna ska inte heller utgöra ett hinder för att träd som riskerar att falla från naturreservatet på objekt så som väg, ledning, byggnad, tomt, kulturlämning, anläggning eller anordning, får efter avstämning med förvaltaren fällas och placeras inom naturreservatet. Träd och grenar som faller från naturreservatet får kapas och läggas inom naturreservatet.

A-föreskrifterna och punkterna 1-3 i C-föreskrifterna ska inte heller utgöra hinder som påtagligt kan försvåra tillkomst och utnyttjande av anläggningar för energiproduktion inom streckat område i naturreservatet enligt karta i bilaga 1a.

Upplysning om andra gällande bestämmelser

Länsstyrelsen vill påminna om att även andra lagar, förordningar och föreskrifter än naturreservatsföreskrifterna gäller för området, bland annat kulturmiljölagen (1988:950), terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen

(1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng. Delar av området utgör strandskyddsområde och strandskyddsbestämmelser gäller enligt 7 kap. miljöbalken.

Enligt fridlysningsbestämmelserna är alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa svamp-, växt- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen. Enligt 7 kap 1 § miljöbalken ska var och en som utnyttjar allemansrätten eller annars vistas i naturen visa hänsyn och varsamhet i sitt umgänge med den. Samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken kan komma att krävas för verksamheter som inte är begränsade i föreskrifterna.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. fastställer Länsstyrelsen de mål och riktlinjer som framgår av den till beslutet hörande skötselplanen, bilaga 2.

Förvaltare för naturreservatet ska vara Länsstyrelsen Östergötland.

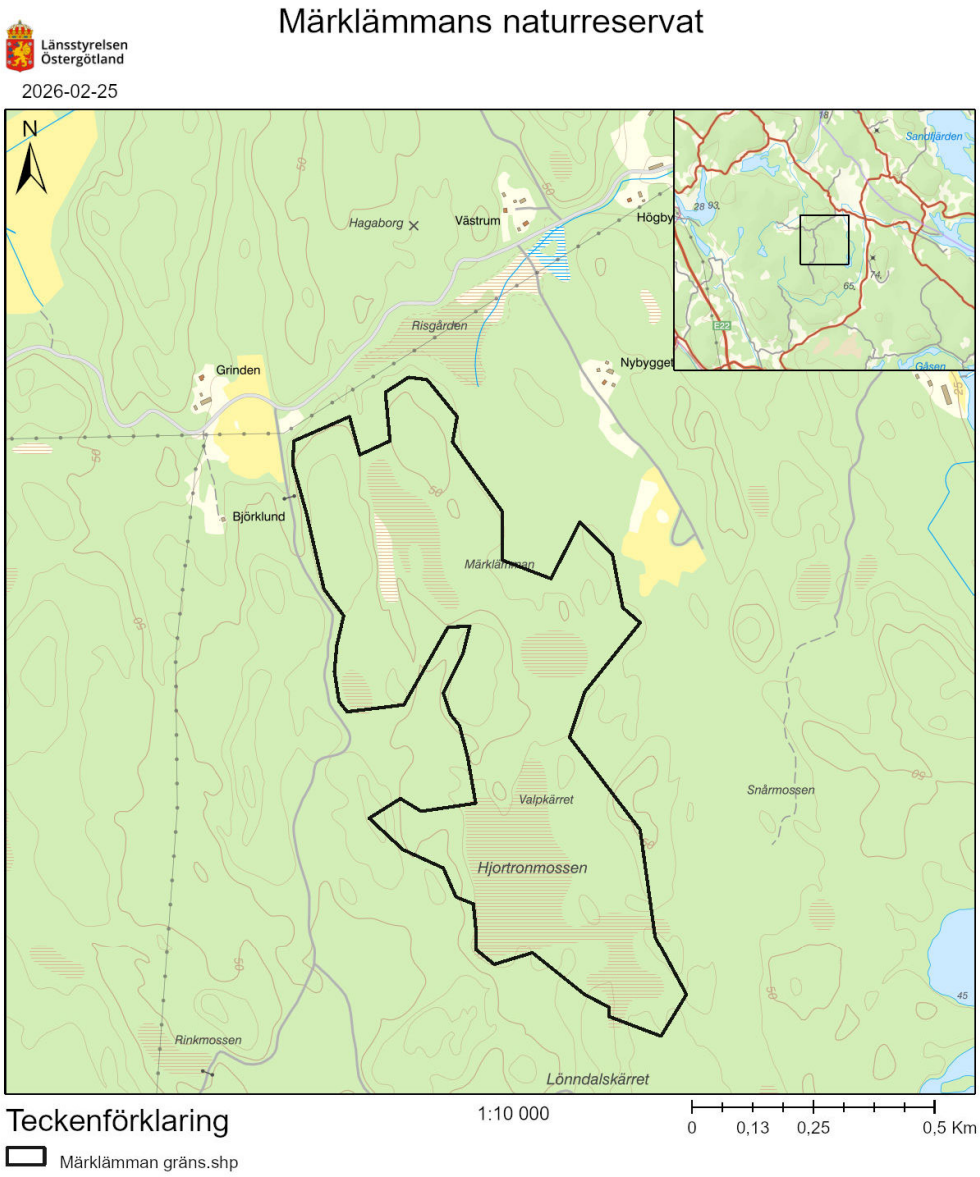
Beslutet gäller från den dag det vunnit laga kraft utom föreskrifter meddelade med stöd av 7 kap. 30 § miljöbalken, avdelning C, vilka gäller omedelbart.

Gunilla Svantorp

Jens Johannesson

*Skötselplanen är utesluten här. Den har diarienummer 511-19515-24 och finns på länsstyrelsen.

Bilaga 1

Beslutskarta tillhörande beslut om Märklämmans naturreservat, NVR-id 2200071.

Naturreservatet är avgränsat med heldragen svart linje.